

ความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการความเครียด และพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย
Emotional Quotient, Coping with Stress and Violent Behavior of Vocational Certificate
Students, at Phonphisai Technology College, Phonphisai District, Nong Khai Province

กาญจนาวดี บูชากุล¹, ทิพย์วัลย์ สุรินยา², สุพาณี สนธิรัตน์³
Kanjanawadee Boochakul Tippavan Surinya Supanee Sontirat

¹นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
³รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kanjanawadee46@gmail.com

Received: August 26, 2019

Revised: October 3, 2019

Accepted: October 11, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ ระดับการจัดการความเครียด และระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเครียดกับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพส่วนใหญ่มีความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ 2) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรุนแรงแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 3) ความฉลาดทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และ 4) การจัดการความเครียด โดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการความเครียด และพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ (ปวช.)

Abstract

The purposes of this study were as follows: 1) to study level of Emotional Quotient, Coping with Stress, and Violent Behavior of Vocational Certificate Students at Phonphisai College of Technology, Phonphisai District, Nong Khai Province; 2) to investigate Violent Behavior of Vocational Certificate Students as compare by personal factors; 3) to study the relationship between Emotional Quotient and Violent Behavior of Vocational Certificate Students; and 4) to study the relationship between Coping with Stress and Violent Behavior of Vocational Certificate Students. The samples were 300 Vocational Certificate Students. The research instruments were questionnaires. Statistical methods were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The level of significance were set at .05 and 0.1 level.

The results of this study were 1) Emotional Quotient and Coping with Stress of Vocational Certificate Students were at moderate level and Violent Behavior was at low level; 2) The Vocational Certificate Students who had difference in sex, had difference in Violent Behavior with statistical significant at .05; 3) Emotional Quotient was negatively correlated to Violent Behavior with statistical significant at .01; and 4) Problem Focused Coping was negatively correlated to Violent Behavior with statistical significant at .05 and Emotion Focused Coping was negatively correlated to Violent Behavior with statistical significant at .01

Keywords: Emotional Quotient, Coping with Stress and Violent Behavior of Vocational Certificate Students

บทนำ

ปัญหาพฤติกรรมความรุนแรงในสังคมไทยมีมาอย่างต่อเนื่อง และมีลักษณะที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากข้อมูลทางสถิติ และข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดกับวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลายอย่างจากเด็กไปเป็นผู้ใหญ่ มีความอยากรู้อยากลองในสิ่งใหม่ ๆ จึงอาจอ่อนไหว และสามารถกระทำผิดได้ง่าย มีการศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า จำนวนนักเรียนชายที่เคยถูกรู้อายุหรือลงโทษ มีอยู่ร้อยละ 16.0 ที่เคยคิดจะทำร้ายครูคนนั้น ร้อยละ 19.2 เคยทะเลาะวิวาทกับเพื่อนร่วมสถาบัน ร้อยละ 17.1 เคยทะเลาะวิวาทกับคนอื่นนอกสถาบัน สาเหตุสำคัญ คือ เกิดอาการหมั่นไส้ ไม่ชอบหน้ากัน การดูหมิ่นสถาบันการศึกษา การแย่งแฟน และการกระทบกระทั่งทางร่างกายและวาจา (เช่น เหยียบเท้า เดินชนกัน แชวกัน) และที่น่าสนใจ คือมีนักเรียนชายที่ทะเลาะวิวาท กับคนอื่นนอกสถาบันถึงร้อยละ 62.4 ที่คิดจะไปทำร้ายคนที่ทะเลาะด้วย [1] นอกจากนี้มีการวิจัยสถานการณ์การใช้ความรุนแรงในกลุ่มเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชนร้อยละ 16.7 เข้าร่วมกลุ่มเพื่อนนุกยกพวกตีกัน ร้อยละ 16.7 ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นโดยใช้กำลัง และร้อยละ 14.1 ทะเลาะกับผู้อื่นโดยใช้อาวุธ [2] ซึ่งวัยรุ่นที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่มักจะเป็นกลุ่มนักเรียนอาชีวะ ในปัจจุบันไม่เพียงแต่เป็นกลุ่ม แต่ยังคงลามไปถึงการทะเลาะวิวาทข้ามสถาบัน เพื่อ “ศักดิ์ศรีสถาบัน” จนกลายมาเป็น “ธรรมเนียมปฏิบัติ” ที่ยากจะแก้ไข [3] ผลกระทบจากพฤติกรรมความรุนแรงที่เกิดขึ้นสร้างความเสียหายอย่างมากมาย เพราะไม่ได้เกิดเฉพาะกับผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำเท่านั้น แต่ยังสร้างความเดือดร้อนต่อครอบครัว เพื่อน ชุมชน และสังคม ทั้งการบาดเจ็บ พิการ หรือรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต สร้างความวิตกกังวลและคุกคาม

ต่อความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม ความเสียหายต่อทรัพย์สิน การใช้งบประมาณเยียวาและฟื้นฟู รวมทั้งสร้างความเสื่อมเสียและทำลายความน่าเชื่อถือของสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ มีการศึกษาทางจิตเวช พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากด้านจิตใจและอารมณ์เป็นสำคัญ คือ มีพื้นฐานทางอารมณ์ไม่ปกติ ความเครียด สับสน พุ่งพล่านรุนแรง การจัดการกับอารมณ์ไม่ดี ไม่อดทนในการยอมรับสภาพและการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ทำให้มีบุคลิกภาพถดถอย รู้สึกต่ำต้อย หรือมีพฤติกรรมชอบความรุนแรง และมีแนวโน้มในการกระทำผิดได้ง่าย [4]

ความฉลาดทางอารมณ์จึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมบุคลิกภาพ และช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ การเผชิญปัญหาและคิดแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพมากขึ้น ดังที่ Goleman กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถ ในการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและความรู้สึกของผู้อื่น จนสามารถบริหารและจัดการกับอารมณ์ของตน เพื่อมุ่งใจในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ได้ประสบความสำเร็จ รับรู้ ประเมิน และแสดงอารมณ์ออกมาได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการจัดการความเครียด ก็เป็นความสามารถอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถแก้ไขปัญหา และปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญกับความเครียดอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างตามพัฒนาการของช่วงวัย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งนี้ วัยรุ่นจะมีสุขภาพจิตที่ดีได้ต้องสามารถประยุกต์ใช้วิธีการจัดการความเครียดในแต่ละโอกาสของสถานการณ์ และสามารถยืดหยุ่นในการจัดการความเครียดของตนเอง [5]

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยตระหนักและมีความสนใจในการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ ความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการความเครียด และพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวะ ซึ่งปัญหาความรุนแรงถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญในระดับชาติที่ทุกคนและทุกฝ่ายต้องตระหนักและร่วมมือกันแก้ไขปัญหา เพราะพฤติกรรมความรุนแรงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อผู้คนและการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะวัยรุ่นที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศในอนาคต โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อที่จะนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูล หรือเป็นแนวทางในการนำมาประยุกต์ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมความรุนแรงสำหรับวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อสังคมในการดำเนินการพัฒนาวัยรุ่นหรือเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับ ปวช. ปีการศึกษา 2560 จำนวน 975 คน โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane [6] ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 284 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นเกณฑ์การตรวจวัดและให้คะแนน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้วิจัยนำคำตอบจากแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ทำการแจกแจงหาค่าความถี่และค่าร้อยละ โดยแยกตามเพศ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย ลำดับการเกิด สถานภาพการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา และรายได้ของครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์

แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์คะแนนรายข้อ รายด้าน และคะแนนรวมทั้งฉบับตามการสร้างแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ตามแนวคิดของ Goleman [5] ที่ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของลลิตา วิรทัตสุนทรณ์ [7]

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ จริงที่สุด ก่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
จริงที่สุด	3
ก่อนข้างจริง	2
จริงบางครั้ง	1
ไม่จริง	0

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็นรายข้อ

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{3 - 0}{3} = 1$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับความฉลาดทางอารมณ์เป็นรายข้อ ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

0.00 - 1.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำ
1.01 - 2.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง
2.01 - 3.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็นรายด้าน

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{15 - 0}{3} = 5$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับความฉลาดทางอารมณ์เป็นรายด้าน 5 ด้าน (ด้านละ 5 ข้อ) ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

0.00 - 5.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำ
5.01 - 10.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง
10.01 - 15.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง

เกณฑ์การแบ่งคะแนนรวมทั้งฉบับ

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{75 - 0}{3} = 25$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับความฉลาดทางอารมณ์รวมทั้งฉบับ (25 ข้อ) ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

0.00 - 25.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำ
25.01 - 50.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง
50.01 - 75.00	หมายถึง	มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการความเครียด

แบบสอบถามการจัดการความเครียด จำนวน 20 ข้อ ตามแนวคิดของ Lazarus and Folkman [8] ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ จริงที่สุด ก่อนข้างจริง จริงบางครั้ง ไม่จริง ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ การจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหา และการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
จริงที่สุด	4
ก่อนข้างจริง	3
จริงบางครั้ง	2
ไม่จริง	1

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็นรายข้อ

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{4 - 1}{3} = 1$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับการจัดการความเครียดเป็นรายข้อ ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

1.00 - 2.00	หมายถึง	มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับต่ำ
2.01 - 3.00	หมายถึง	มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง
3.01 - 4.00	หมายถึง	มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับสูง

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็นรายด้าน

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{40 - 10}{3} = 10$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับการจัดการความเครียดเป็นรายด้าน 2 ด้าน (ด้านละ 10 ข้อ) ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

10.00 - 20.00	หมายถึง	มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับต่ำ
20.01 - 30.00	หมายถึง	มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง
30.01 - 40.00	หมายถึง	มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมความรุนแรง

แบบสอบถามพฤติกรรมความรุนแรง จำนวน 23 ข้อ ตามแนวความคิดของคณะกรรมาธิการสตรีเยาวชน และผู้สูงอายุวุฒิสภา [9] ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมความรุนแรงต่อร่างกาย พฤติกรรม ความรุนแรงต่อจิตใจ พฤติกรรมความรุนแรงทางเพศ พฤติกรรมความรุนแรงทางสังคม และพฤติกรรมความรุนแรงทางเศรษฐกิจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ จริงที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน	
	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
จริงที่สุด	4	1
จริงมาก	3	2
จริงน้อย	2	3
จริงน้อยที่สุด	1	4

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็นรายข้อ

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{4 - 1}{3} = 1$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับพฤติกรรมความรุนแรงเป็นรายข้อ ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

1.00 - 2.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ
2.01 - 3.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง
3.01 - 4.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับสูง

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็นรายด้าน

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{20 - 5}{3} = 5$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับพฤติกรรมความรุนแรงเป็นรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมความรุนแรงต่อร่างกาย พฤติกรรมความรุนแรงต่อจิตใจ และพฤติกรรมความรุนแรงทางสังคม (ด้านละ 5 ข้อ) ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

5.00 - 10.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ
10.01 - 15.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง
15.01 - 20.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับสูง

เกณฑ์การแบ่งคะแนนเป็นรายด้าน

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{16 - 4}{3} = 4$$

และแบ่งระดับพฤติกรรมความรุนแรงเป็นรายด้าน 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมความรุนแรงทางเพศ และ พฤติกรรมความรุนแรงทางเศรษฐกิจ (ด้านละ 4 ข้อ) ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

4.00 - 8.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ
8.01 - 12.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง
12.01 - 16.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับสูง

เกณฑ์การแบ่งคะแนนรวมทั้งฉบับ

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{92 - 23}{3} = 23$$

ผู้วิจัยแบ่งระดับพฤติกรรมความรุนแรงรวมทั้งฉบับ (23 ข้อ) ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ ดังนี้

ช่วงคะแนน

23.00 - 46.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ
46.01 - 69.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง
69.01 - 92.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับสูง

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการ ความเครียด และพฤติกรรมความรุนแรง

ขั้นที่ 2 หาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอิสรหลัก เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ให้ครอบคลุมตรงตามนิยามศัพท์ และวัตถุประสงค์ของการวิจัย หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะ เพื่อดำเนินการขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try Out) กับนักเรียนระดับ ปวช. ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .910

3.2 แบบสอบถามการจัดการความเครียด มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ได้แก่ การมุ่งเน้นการแก้ปัญหา เท่ากับ .825 และการมุ่งเน้นอารมณ์ เท่ากับ .838

3.3 แบบสอบถามพฤติกรรมความรุนแรง มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .873

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขออนุญาตจากโครงการจิตวิทยาชุมชน (ภาคพิเศษ) ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวนทั้งหมด 300 ชุด ให้กับนักเรียนระดับ ปวช. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามคืนได้ครบทั้ง 300 ชุด หลังจากนั้น ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

ขั้นที่ 3 ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนด นำมาบันทึกคะแนนโดยลงรหัสข้อมูล แล้วนำผลการประมวลมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 และเสนอ เป็นผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 69.3) กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 35.0) มีเกรดเฉลี่ย 3.01 - 4.00 (ร้อยละ 56.0) ส่วนใหญ่ มีลำดับ การเกิดเป็นบุตรคนสุดท้อง (ร้อยละ 38.0) พ่ออาศัยอยู่ร่วมกับบิดาและมารดา (ร้อยละ 66.0) มีสถานภาพสมรสของบิดา มารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 67.0) และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน อยู่ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท (ร้อยละ 40.3)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคะแนนโดยรวมและรายด้านของความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการความเครียด และพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช. มีรายละเอียดดังนี้

ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับ ปวช. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 49.39) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตระหนักรู้ตนเอง (ค่าเฉลี่ย 10.98) และด้านการจงใจตนเอง (ค่าเฉลี่ย 10.53) อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย 9.73) ด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเอง (ค่าเฉลี่ย 9.15) และด้านการมีทักษะทางสังคม (ค่าเฉลี่ย 8.99) อยู่ในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของ (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ระดับ ปวช.

ตัวแปร	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม	49.39	11.182	ปานกลาง
ด้านการตระหนักรู้ตนเอง	10.98	2.493	สูง
ด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเอง	9.15	2.922	ปานกลาง
ด้านการจงใจตนเอง	10.53	2.763	สูง
ตัวแปร	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	9.73	2.878	ปานกลาง
ด้านการมีทักษะทางสังคม	8.99	3.148	ปานกลาง

การจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาของนักเรียนระดับ ปวช. อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 29.53) และการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 24.38) ดังแสดงในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของ (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และระดับการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับ ปวช.

ตัวแปร	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
การจัดการความเครียด			
การมุ่งเน้นการแก้ปัญหา	29.53	4.813	ปานกลาง
การมุ่งเน้นอารมณ์	24.38	6.094	ปานกลาง

พฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช. โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 43.07) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ พฤติกรรมความรุนแรงต่อจิตใจ (ค่าเฉลี่ย 9.27) พฤติกรรมความรุนแรงต่อร่างกาย (ค่าเฉลี่ย 9.18) พฤติกรรมความรุนแรงทางสังคม (ค่าเฉลี่ย 9.07) พฤติกรรมความรุนแรงทางเพศ (ค่าเฉลี่ย 7.98) และพฤติกรรมความรุนแรงทางเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 7.57) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3 ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช.

ตัวแปร	\bar{X}	$S.D.$	ระดับ
พฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม	43.07	14.464	ต่ำ
พฤติกรรมความรุนแรงต่อร่างกาย	9.18	4.242	ต่ำ
พฤติกรรมความรุนแรงต่อจิตใจ	9.27	3.770	ต่ำ
พฤติกรรมความรุนแรงทางเพศ	7.98	3.213	ต่ำ
พฤติกรรมความรุนแรงทางสังคม	9.07	3.850	ต่ำ
พฤติกรรมความรุนแรงทางเศรษฐกิจ	7.57	2.689	ต่ำ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนระดับ ปวช. ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรุนแรงแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ย ลำดับการเกิด สถานภาพการอยู่ร่วมกันในครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความรุนแรงไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (F) พฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช. จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n = 300)

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม			
	t	F	p-value	สรุปผล
เพศ	5.469*	-	.000	แตกต่าง
ระดับการศึกษา	-	.493	.611	ไม่แตกต่าง
เกรดเฉลี่ย	-	.336	.715	ไม่แตกต่าง
ลำดับการเกิด	-	.784	.504	ไม่แตกต่าง
สถานภาพการอยู่ร่วมกันในครอบครัว	1.450	-	.148	ไม่แตกต่าง
สถานภาพสมรสของบิดามารดา	1.357	-	.176	ไม่แตกต่าง
รายได้ของครอบครัว	-	.620	.603	ไม่แตกต่าง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช. พบว่าความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตระหนักรู้ตนเอง ด้านการจูงใจตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเอง ด้านการมีทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช.

ความฉลาดทางอารมณ์	พฤติกรรมความรุนแรง					
	ร่างกาย	จิตใจ	เพศ	สังคม	เศรษฐกิจ	โดยรวม
ด้านการตระหนักรู้ตนเอง	-.111	-.045	-.131*	-.101	-.123*	-.123*
ด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเอง	-.115*	-.072	-.171**	-.143*	-.157**	-.158**
ด้านการจูงใจตนเอง	-.072	-.065	-.158**	-.083	-.098	-.113*
ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	-.058	-.038	-.153**	-.125*	-.098	-.112
ด้านการมีทักษะทางสังคม	-.119*	-.126*	-.212**	-.168**	-.181**	-.193**
โดยรวม	-.121*	-.090	-.212**	-.160**	-.169**	-.180**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเครียดกับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช. พบว่าการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเครียดกับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับ ปวช.

การจัดการความเครียด	พฤติกรรมความรุนแรง					
	ร่างกาย	จิตใจ	เพศ	สังคม	เศรษฐกิจ	โดยรวม
การมุ่งเน้นการแก้ปัญหา	-.134*	-.074	-.144*	-.123*	-.072	-.136*
การมุ่งเน้นอารมณ์	-.539**	-.470**	-.382**	-.479**	-.246**	-.539**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. นักเรียนระดับ ปวช. มีความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 49.39) แสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับ ปวช. ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น ที่ต้องพบเจอกับสภาพแวดล้อมหรือผู้คนที่หลากหลาย เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ที่อาจอ่อนไหวง่าย แต่เนื่องจากนักเรียนระดับ ปวช. ส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางครอบครัวใกล้เคียงกัน คือ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จึงอาจทำให้ใกล้ชิดกับบิดามารดา ได้รับการอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่ ทำให้รู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย จึงมีการตระหนักรู้ตนเอง สามารถรู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง ยอมรับสภาพความเป็นจริงของตนเอง สามารถรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ ดังที่ วิระวัฒน์ ปันนิตามัย [10] กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดู ภาวะแวดล้อม วัฒนธรรม การเรียนรู้ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ความฉลาดทางอารมณ์มีส่วนทำให้มนุษย์คิดได้อย่างชาญฉลาด ผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีจะเป็นผู้ที่รู้จักใช้ความคิดอ่านเกี่ยวกับอารมณ์ของตนให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ ถือเป็นการรู้จักอารมณ์ความรู้สึกของตน ให้ตระหนัก มีสติรู้เท่าทันสาเหตุและความผันแปรทางอารมณ์ของตน สอดคล้องกับ Goleman กล่าวว่า การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์จะเกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกทักษะทางอารมณ์ โดยพบว่า เด็กที่พ่อแม่มีการฝึกทักษะทางอารมณ์มีสุขภาพจิตดีกว่า มีคะแนนเรียนสูงกว่า มีเพื่อนมากกว่า มีปัญหาพฤติกรรมน้อยกว่า ก้าวร้าวน้อยกว่า มีอารมณ์ทางลบน้อยกว่า และมีความสุขดีกว่า [5]

2. นักเรียนระดับ ปวช. มีการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 29.53) และการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 24.38) แสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับ ปวช. มีวิธีการจัดการความเครียดทั้ง 2 วิธี โดยวิธีการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาเป็นการแก้ไขที่ปัญหาโดยตรง ด้วยการทำความเข้าใจกับปัญหา และหาทางแก้ไข ส่วนวิธีการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์ เป็นการปรับสภาวะอารมณ์ความรู้สึกภายในตนเองอย่างเหมาะสม เมื่อเกิดความเครียดหรือปัญหา ก่อนที่จะหาทางจัดการหรือแก้ไข โดยไม่ใช้อารมณ์ที่ไม่ดีในการแก้ปัญหาหรือผ่อนคลายความเครียด ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะว่านักเรียนระดับ ปวช. มีการตระหนักรู้ตนเอง สามารถรู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง ดังที่ Lazarus and Folkman กล่าวว่า การจัดการความเครียดนั้น บุคคลจะใช้ทั้งการมุ่งเน้นการแก้ปัญหา และมุ่งเน้นอารมณ์ควบคู่กันไป กรณีที่บุคคลประเมินค่าว่าสถานการณ์นั้นเป็นอันตรายหรือคุกคาม บุคคลอาจใช้การจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์ก่อนในขั้นต้น เช่น ควบคุมความวิตกกังวล ความโกรธ จากนั้นจึงใช้การแก้ปัญหา พิจารณาใคร่ครวญหาสาเหตุของข้อมูล และคิดวางแผนการแก้ปัญหา [8]

3. นักเรียนระดับ ปวช. มีพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 43.07) แสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับ ปวช. มีพฤติกรรมที่ดี ไม่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไม่ชอบใช้ความรุนแรง ทำให้มีพฤติกรรมความรุนแรงเกิดขึ้นน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนระดับ ปวช. มีพื้นฐานครอบครัวใกล้เคียงกัน คือ พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จึงอาจได้รับการอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่ ทำให้รู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย รวมทั้งมีความประพฤติดี ไม่ทำตัวเกรง ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ย 3.01 - 4.00 ช่วยเหลือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชนอยู่เสมอ ดังที่ สุชา จันทน์เอม กล่าวว่า ถ้าครอบครัวมีความสุข พ่อแม่มีความห่วงใยเอาใจใส่เลี้ยงดู ย่อมทำให้เด็กเกิดความรัก มีความอบอุ่น รับแต่สิ่งที่ดีงามเข้ามาในชีวิต และนอกจากนี้พบว่า นักเรียนระดับ ปวช. เพศชายมีพฤติกรรมความรุนแรงมากกว่าเพศหญิงทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะพัฒนาการและลักษณะธรรมชาติของนักเรียนระดับ ปวช. ทั้งชายและหญิงที่มีความแตกต่างกันในการแสดงออกทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก บุคลิกลักษณะ และพฤติกรรม รวมทั้งลักษณะกิจกรรมที่ทำซึ่งแตกต่างกันในชีวิตประจำวัน [11] สอดคล้องกับ Kelly กล่าวว่า เพศชายมีลักษณะที่ชอบการแข่งขัน การเอาชนะ มีความก้าวร้าว ชอบการต่อสู้ ต่างกับเพศหญิงที่มีลักษณะนิสัยในการชอบเข้าสังคม มีความสนใจที่จะผูกมิตรกับผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสารที่ดี เพศหญิงจึงชอบทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ได้สร้างความสนิทสนมกัน โดยการพบปะผู้คนในสังคม [12] และสอดคล้องกับ ประณต คำนิม กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนว่า เด็กและเยาวชนเพศชาย จะกระทำผิดในอัตราสูงเมื่อเทียบกับเด็กและเยาวชนเพศหญิง และมีความแตกต่างในประเภทของพฤติกรรมที่กระทำผิดด้วย โดยเพศชายมักเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเกี่ยวกับอาชญากรรมมากกว่าเพศหญิง [13]

สรุปผลการวิจัย

ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 หมายความว่า เมื่อนักเรียนระดับ ปวช. มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง จะมีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ คือ ไม่ชอบใช้ความรุนแรงหรือมีพฤติกรรมความรุนแรงเกิดขึ้นน้อย ในทางตรงกันข้าม เมื่อนักเรียนระดับ ปวช. มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับสูง คือ ชอบใช้ความรุนแรงสูง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับ ปวช. มีการตระหนักรู้ มีสติรู้ตัว สามารถรู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง และสามารถเข้าใจและรู้จักอารมณ์ของผู้อื่น จึงทำให้มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ โดยเห็นว่าการมีพฤติกรรมความรุนแรงเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรกระทำ เพราะจะสร้าง ความทุกข์ใจ ความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ดังที่ วีระวัฒน์ ปันนิตามัย กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นการนำเขาวนอารมณ์ของตนออกมาติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร ความเข้าใจเอาใจเขาใจเรา การเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถ

รักษาความสมดุลระหว่างเหตุผลกับอารมณ์ ความฉลาดทางอารมณ์ก่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ทำให้เกียรติ ยอมรับ เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน เพิ่มพูนความคิดสร้างสรรค์ ลดการโจมตี การนิทา ก้าวร้าว และความไม่ยืดหยุ่นต่อกัน [10]

การจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมความรุนแรงโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 หมายความว่า เมื่อนักเรียนระดับ ปวช. มีการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม คือ การแก้ไขที่ปัญหาโดยตรง ด้วยการทำความเข้าใจกับปัญหาและหาทางแก้ไขที่ดี และมีการจัดการความเครียดโดยมุ่งเน้นอารมณ์อย่างเหมาะสม คือ การปรับสภาวะอารมณ์ ความรู้สึกภายในตนเองอย่างเหมาะสม เมื่อเกิดความเครียดหรือปัญหา ก่อนที่จะหาทางจัดการหรือแก้ไข โดยไม่ใช้อารมณ์ที่ไม่ดีในการแก้ปัญหาหรือผ่อนคลายความเครียด ก็จะไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ไม่เกิดพฤติกรรมความรุนแรง และในทางตรงกันข้ามเมื่อนักเรียนระดับ ปวช. มีการจัดการความเครียดโดยการแก้ปัญหาหรือใช้อารมณ์อย่างไม่เหมาะสม ก็จะชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ทำให้มีพฤติกรรมความรุนแรงเกิดขึ้นสูง ดังที่ Lazarus and Folkman กล่าวว่า การจัดการความเครียด หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความคิด และพฤติกรรม เพื่อพยายามจัดการกับปัญหาหรือสิ่งกระตุ้นที่คุกคามเป็นอันตรายจากภายในและภายนอกตัวบุคคล แสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับ ปวช. มีการตระหนัก รู้ตนเอง มีสติรู้ตัว สามารถรู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง [8]

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับ ปวช. มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีการส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้เพิ่มมากขึ้นไปอีก เพื่อให้เด็กสามารถใช้อารมณ์ของตนเองไปในทางที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ มีอารมณ์ที่มั่นคง ไม่อ่อนไหวง่าย จึงควรให้บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ร่วมกันฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ ฝึกให้มีระเบียบวินัย ฝึกให้รู้จักจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ฝึกให้มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น และชื่นชม ให้กำลังใจ เมื่อมีพฤติกรรมที่ดี ไม่เกรง ใ้รู้จักการเห็นคุณค่าในตนเอง และสนับสนุนให้ทำสิ่งที่ดีต่อไป ด้วยการให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และช่วยเหลือสังคม มีน้ำใจต่อผู้อื่น และครูอาจารย์ควรจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และปรับตัว ฝึกให้มีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ฝึกให้รู้จักอดทนรอคอย ฝึกให้ทำกิจกรรมกลุ่มที่让孩子ทุกคนได้มีส่วนร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และฝึกให้รู้จักการให้เกียรติผู้อื่น ใ้รู้จักความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับ ปวช. มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดการความเครียดอย่างเหมาะสมมากขึ้น เพื่อให้เด็กสามารถเผชิญกับความเครียดและปัญหา มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ยอมรับสภาพความเป็นจริง สามารถควบคุมอารมณ์ รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างเหตุผลกับอารมณ์ จึงควรให้บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ร่วมกัน ฝึกให้เด็กรู้จักการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม ฝึกให้มีการผ่อนคลายความเครียดหรือระบายอารมณ์อย่างเหมาะสม ฝึกให้เข้าใจยอมรับปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหา มีความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา ฝึกให้รู้จักการลำดับความสำคัญ ส่งเสริมให้มีความคิดในทางบวก บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ควรมีการสังเกตพฤติกรรมและใกล้ชิดกับเด็ก เมื่อเด็กมีปัญหาหรือความเครียด โดยสามารถรับฟัง เป็นที่ปรึกษา และให้

ความช่วยเหลือกับเด็ก และให้กำลังใจเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ดี และครูอาจารย์ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักทักษะในการแก้ปัญหา ทำกิจกรรมกลุ่มที่让孩子มีส่วนร่วมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสนับสนุนให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับ ปวช. มีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ นับเป็นสิ่งที่ดีที่เด็กไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมความรุนแรง ไม่ชอบใช้ความรุนแรง ส่งผลให้มีพฤติกรรมความรุนแรงเกิดขึ้นน้อย แต่ก็นับได้ว่าเป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นในระดับหนึ่ง ซึ่งอาจเริ่มต้นจากพฤติกรรมความรุนแรงเล็ก ๆ หากไม่ได้รับการควบคุมดูแลและแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงอาจเพิ่มระดับสูงขึ้นได้ หรือบางคนอาจมีนิสัยติดตัวไปจนโต และมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรมที่ใหญ่ขึ้นในอนาคตได้ บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์จึงควรช่วยกันป้องกันปัญหา และสอดส่องดูแลเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดมากขึ้น สนับสนุนและให้กำลังใจเพื่อให้เด็กทำสิ่งที่ดีต่อไป ฝึกให้รู้จักการผ่อนคลายความเครียดอย่างเหมาะสม ฝึกให้รู้จักยอมรับสภาพความเป็นจริง ฝึกให้ควบคุมอารมณ์ตนเอง ฝึกให้มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ฝึกให้มีระเบียบวินัยและรู้จักเคารพกฎกติกาสังคม และมีการอบรมสั่งสอนด้วยเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์หรือการลงโทษที่รุนแรง และเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก ควรเปิดโอกาสให้เด็กรู้จักคิดและกล้าแสดงออกตามศักยภาพของตนเอง และให้คำปรึกษา ตลอดจนช่วยเหลือเมื่อเด็กมีปัญหาหรือความเครียด โดยเฉพาะนักเรียนระดับ ปวช. เพศชายที่พบว่า มีพฤติกรรมความรุนแรงมากกว่าเพศหญิงในทุกด้าน ครู อาจารย์ควรส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ หรือเข้าชมรมในเวลาว่างมากขึ้น ส่งเสริมให้ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และช่วยเหลือสังคมเมื่อมีโอกาสทุกครั้ง รวมทั้งเพื่อนควรเป็นที่ปรึกษาที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชักชวนกันตั้งใจเรียน และไม่ชักชวนไปทำสิ่งไม่ดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] เทวินทร์ ขอเหนี่ยวกลาง, “นักเรียนชายฝึกฝึความรุนแรง”, [Online], Available: <http://www.ipoll.th.org/article/boy/boy/htm>, [Accessed: 8 กรกฎาคม 2561].
- [2] สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์, แนวทางการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมความรุนแรงสำหรับบุคลากรสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: บริษัทดีน่าคู มีเดีย พลัส จำกัด, 2556.
- [3] ศศิกานต์ สิริมา, “ปัญหาการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่น”, [Online], Available: <https://gotoknow.org/posts/564305>, [Accessed: 8 กรกฎาคม 2561].
- [4] สุเอก ฉินธนทรัพย์, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในการกระทำผิดกฎหมาย”. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ, 2547.
- [5] Goleman, D., Working with emotional intelligence, New York: Bantam Books, 1998.
- [6] Yamane, T., Statistic: An introductory analysis. 3rd ed. New York: Harper and Row Publications, 1973.
- [7] ลลิตา วิรทัสนุสรณ์, “ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับสุขภาพจิตของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี”, การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ วท.ม.มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ, 2552.
- [8] Lazarus, R.S. and S. Folkman., Stress, Appraisal, and Coping. New York: Springer, 1984.
- [9] คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา, ความรุนแรงเด็ก สตรี และผู้สูงอายุในครอบครัว. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2542.
- [10] วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, เซาว์อารมณ์ (EQ): คณิตวัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2545.
- [11] สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาเด็กเกร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2527.
- [12] Gary F. Kelly., Sexuality today: the human perspective. Guilford: Dushkin, 1988.
- [13] ประมต เค้าฉิม, จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549.